

Voorzitter

het GPV, de SGP, de RPF en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-V.A.M. van der Burg c.s. (23877, nr. 20).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het GPV, de SGP, de RPF, het CDA, het AOV en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Vlies c.s. (23877, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, het GPV, de SGP, de RPF, het CDA, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Schutte c.s. (23877, nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het GPV, de SGP, de RPF, het CDA en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Rabbae (23877, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Regels met betrekking tot de productie, het transport en de levering van elektriciteit (Elektriciteitswet 19..) (25621)**, en over:

- de motie-M.B. Vos over minimaal vereiste openstelling van de markt als uitgangspunt (25621, nr. 77).

(Zie vergadering van 19 maart 1998.)

De **voorzitter**: De heer Lansink heeft zijn amendementen op de stukken nrs. 14, 19 en 45 ingetrokken. Hij wil

graag het woord om het intrekken van enkele andere amendementen toe te lichten.

□

De heer **Lansink** (CDA): Voorzitter! Ik had eerlijk gezegd ook wel wat veel amendementen ingediend. Twee amendementen zijn vorige week in de Kamer nog onderwerp geweest van forse beraadslagingen en konden hier op een behoorlijke steun rekenen. Zij riepen echter bezwaren op bij de minister en misschien ook wel elders. Ik doel dan met name op de gedoogplicht, de precariorechten en de afstemming met de Wet telecommunicatievoorzieningen. De minister heeft op de valreep een brief naar de Kamer gestuurd over twee wijzigingsvoorstellen, te weten over de gedoogplicht en het precariorecht. Ik heb me laten overtuigen door deze brief omdat de minister zegt iets te zien in deze voorstellen. Ik zie in de brief een toezegging om deze zaak te regelen bij de Gaswet. Doet de minister dat niet, dan zullen ongetwijfeld de collega's die dan hier nog zijn deze zaak van mij willen overnemen. Ik trek het amendement op stuk nr. 59 in.

De **voorzitter**: Aangezien het amendement-Lansink (stuk nr. 59) is ingetrokken, maakt het geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De heer **Lansink** (CDA): Het tweede amendement waar ik iets over wil zeggen en waar ik een reactie van de minister op vraag, desnoods met een hoofdknik, betreft de levering aan beschermde afnemers door monogasbedrijven. Deze bedrijven willen fraaie warmtekrachtinstallaties die kleiner zijn dan gewoonlijk, realiseren. Mijn amendement staat op gespannen voet met de structuur van de wet. Dat is een- en andermaal gebleken. Ik dacht dat dit op te lossen was, maar het ligt toch wat moeilijker. De minister doet in de brief de toezegging zich in te zetten om dit voor elkaar te krijgen, zo nodig door overleg. Mij is bekend dat er hier en daar dusdanige spanningen zijn in de sector, dat het nodig is om dit overleg spoedig van de grond te krijgen. Ik vraag de minister of hij zich de komende week al wil inzetten om dit voor elkaar te krijgen.

Minister **Wijers**: Ja, voorzitter!

De heer **Lansink** (CDA): Voorzitter! Dan kan ik ook het amendement op stuk nr. 63 intrekken. Mag ik daar bij wijze van uitzondering bij opmerken dat ik grote waardering heb voor het werk van het Bureau wetgeving? Bij deze zaak, ook bij andere wetsvoorstellen, hebben ze geweldig hard gewerkt!

□

De **voorzitter**: Zoals te doen gebruikelijk! Dergelijke complimenten worden altijd van harte aanvaard.

Aangezien het amendement-Lansink (stuk nr. 63) is ingetrokken, maakt het geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De facto was dit een heropening van de beraadslaging, maar ik wist dat de Kamer heel graag vandaag wilde stemmen en de minister daar ook niet echt op tegen was. Daarom heb ik dit oogluikend toegestaan.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 70, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de SGP, het CDA, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement de andere op stuk nr. 70 voorkomende gewijzigde amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

Het eerste lid van artikel 1 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Lansink (stuk nr. 61).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Het tweede lid, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Lansink (stuk nr. 61), wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Remkes c.s. (stuk nr. 69).

Voorzitter

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, de SGP, de VVD, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Het derde lid, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Remkes c.s. (stuk nr. 69), wordt zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel 1 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 58, II).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit gewijzigde amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement de andere op stuk nr. 58 voorkomende gewijzigde amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Lansink (stuk nr. 32, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van dit amendement de andere op stuk nr. 32 voorkomende amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

Het eerste lid van artikel 2, zoals het is gewijzigd door de aanneming van de (gewijzigde) amendementen-Lansink (stukken nrs. 58, II en 32, I), wordt zonder stemming aangenomen.

Het tweede lid wordt zonder stemming aangenomen.

De aanhef van het derde lid wordt zonder stemming aangenomen.

Onderdeel a van het derde lid, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 58, III), wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Jorritsma-van Oosten c.s. (stuk nr. 52).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de SP tegen dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Onderdeel b, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Jorritsma-van Oosten (stuk nr. 52), wordt zonder stemming aangenomen.

Onderdeel c wordt zonder stemming aangenomen.

Onderdeel d, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 58, IV), wordt zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Ik merk op, dat door de aanneming van het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 32, II) een onderdeel e is toegevoegd.

Het gewijzigde derde lid van artikel 2 wordt zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel 2 wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 3 t/m 10 worden zonder stemming aangenomen.

Het eerste lid van artikel 11, de aanhef van het tweede lid en onderdeel a worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Crone c.s. (stuk nr. 42).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Onderdeel b, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Crone c.s. (stuk nr. 42), wordt zonder stemming aangenomen.

De onderdelen c en d worden zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde tweede lid wordt zonder stemming aangenomen.

Het derde lid wordt zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel 11 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Van der Vlies (stuk nr. 10).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de SGP, het CDA, het AOV en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Artikel 12 wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 13 en 14, alsmede het eerste en het tweede lid van artikel 15 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Lansink (stuk nr. 15).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, het GPV, de SGP, de RPF, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Het derde lid wordt zonder stemming aangenomen.

Het vierde lid wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 62, I) tot toevoeging van een vijfde lid.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit gewijzigde amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement de andere op stuk nr. 62 voorkomende gewijzigde amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

Het gewijzigde artikel 15 wordt zonder stemming aangenomen.

Het eerste en het tweede lid van artikel 16 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Lansink (stuk nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de SP tegen dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de

Voorzitter

overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het amendement-Lansink (stuk nr. 31).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de SGP, het CDA, het AOV en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Het derde lid, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Lansink (stuk nr. 24), wordt zonder stemming aangenomen.

Het vierde lid wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Lansink (stuk nr. 72) tot toevoeging van een vijfde lid.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Het gewijzigde artikel 16 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Remkes c.s. (stuk nr. 47).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, het GPV, de SGP, de RPF, de VVD, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Artikel 17, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Remkes c.s. (stuk nr. 47), wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel 18 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Jorritsma-van Oosten c.s. (stuk nr. 51, I) tot invoeging van een artikel 18a.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van dit amendement de andere op stuk nr. 51 voorkomende amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

Artikel 19, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 58, V), wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel 20 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Lansink/Van der Vlies (stuk nr. 65).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, het GPV, de SGP, de RPF, de VVD, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Het eerste lid van artikel 21, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Lansink/Van der Vlies (stuk nr. 65), wordt zonder stemming aangenomen.

Het tweede en derde lid worden zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel 21 wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 22 en 23 worden zonder stemming aangenomen.

Artikel 24, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 58, VI), wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Van der Vlies/Lansink (stuk nr. 66).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA, de SGP, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Artikel 25, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde

amendement-Van der Vlies/Lansink (stuk nr. 66), wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Lansink (stuk nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Artikel 26, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Lansink (stuk nr. 22), wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel 27 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het nader gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 60, I) ter vervanging van de artikelen 28 t/m 31.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit nader gewijzigde amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van dit nader gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 60 voorkomende nader gewijzigde amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

De artikelen 32 t/m 36 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Crone c.s. (stuk nr. 68, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit gewijzigde amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 68 voorkomende gewijzigde amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

Artikel 37, zoals het is gewijzigd door aanneming van het gewijzigde amendement-Crone c.s. (stuk nr. 68, I), wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel 38 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Lansink (stuk nr. 30, I, A).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, het GPV, de SGP, de RPF, het

Voorzitter

CDA, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verwerking van dit amendement de andere op stuk nr. 30 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

Artikel 39, eerste lid, wordt zonder stemming aangenomen.

Het tweede lid, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 58, VII) en het gewijzigde amendement-Crone c.s. (stuk nr. 68, II), wordt zonder stemming aangenomen.

Het derde lid wordt zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel 39 wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 40 t/m 43 worden zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Ik merk op, dat door aanneming van het amendement-Jorritsma-van Oosten c.s. (stuk nr. 51, II) een artikel 43a is ingevoegd.

De artikelen 44 t/m 47 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Crone c.s. (stuk nr. 43).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Het eerste lid van artikel 48, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Crone c.s. (stuk nr. 43), wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-M.B. Vos (stuk nr. 73, I) tot invoeging van een nieuw tweede, derde en vierde lid.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, het CDA, het AOV en het lid Hendriks voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verwerking van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 73 voorkomende gewijzigde amendement als verworpen kan worden beschouwd.

Het tweede lid wordt zonder stemming aangenomen.

Het derde t/m het zevende lid worden zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Het is mij gebleken dat de heer Remkes stemming verlangt over artikel 48.

In stemming komt het gewijzigde artikel 48.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA, D66, het GPV, de SGP, de RPF, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor het gewijzigde artikel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het amendement-M.B. Vos (stuk nr. 35) tot invoeging van een nieuw artikel 48a.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Crone c.s. (stuk nr. 71).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Artikel 49, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Crone (stuk nr. 71), wordt zonder stemming aangenomen.

Het eerste t/m derde lid van artikel 50 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-M.B. Vos (stuk nr. 37).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, het GPV, de RPF en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die

van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Het vierde lid, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 58, VIII), wordt zonder stemming aangenomen.

Het vijfde lid wordt zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel 50 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-M.B. Vos (stuk nr. 34).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Artikel 51 wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 52 t/m 57 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Lansink (stuk nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de SP tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Artikel 58, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Lansink (stuk nr. 28), wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Jorritsma-van Oosten c.s. (stuk nr. 76, I, A).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit gewijzigde amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement de andere op stuk nr. 76 voorkomende gewijzigde amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

Het eerste lid van artikel 58a, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Jorritsma-van Oosten c.s. (stuk nr.

Voorzitter

76, I, A), wordt zonder stemming aangenomen.

Het tweede lid, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 62, II) en het gewijzigde amendement-Jorritsma-van Oosten c.s. (stuk nr. 76, I, B), wordt zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel 58a wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 59 t/m 62 worden zonder stemming aangenomen.

Artikel 63, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het nader gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 60, II), wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 64 en 65 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Jorritsma-van Oosten c.s. (stuk nr. 67) tot invoeging van een artikel 65a.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Artikel 66, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Jorritsma-van Oosten c.s. (stuk nr. 76, II), wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 66a t/m 71 worden zonder stemming aangenomen.

De beweegreden, zoals deze is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Lansink (stuk nr. 58, I), wordt zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter! Met deze Elektriciteitswet wil Paars ook de elektriciteitssector onder de tucht van de markt brengen. GroenLinks heeft hiermee grote problemen. Wij vinden dat het een maatschappelijke functie, een nutsfunctie, betreft. Wij beseffen uiteraard dat wij hierbij te maken hebben met Europese afspraken die

om invoering van marktwerking vragen, maar vinden het niet verantwoord dat dit kabinet met dit wetsvoorstel zeer hard vooruitloopt op datgene wat Europa vraagt en de grenzen in hoog tempo openzet. Wij kunnen nauwelijks eisen, milieueisen, stellen aan stroom die geïmporteerd zal worden. Wij vinden dat er onvoldoende waarborgen in de wet zijn opgenomen voor energiebesparing en duurzame energie. Ook de positie van de kleinverbruiker, de consument, vinden wij onvoldoende gegarandeerd. Mijn fractie zal dan ook tegen dit wetsvoorstel stemmen.

De heer **Lansink** (CDA): Voorzitter! Wie sinds de discussies over de Derde Energienota, de notitie Stroomlijnen en de eerste schriftelijke rondes de standpunten van het CDA heeft gevolgd, heeft gezien dat de fractie van het CDA moeite had en tot op zekere hoogte natuurlijk nog steeds heeft met te vergaande liberalisering, te snelle vrijmaking van de markt. Dit betreft twee punten: de uitholling van het voorzieningenniveau, vooral in Nederland als onze concurrentiepositie in het geding raakt, en de positie van de kleinverbruikers. Daarnaast telt ook het milieu.

Nu is er tijdens de behandeling van dit wetsvoorstel, die vrij lang heeft geduurd, met tussenpozen van bijna een maand, aardig wat gebeurd, zowel in de wisselwerking onderling als in de wisselwerking met de minister. Op een aantal punten is de wet bijgesteld. Ik noem de reciprociteit, een zeer belangrijk punt, en de zware voorhangprocedures, die met algemene kracht in het wetsvoorstel zijn opgenomen, waardoor de Kamer zelf het proces kan volgen en bijsturen. Ook de evaluatie is versterkt. Het laatste punt dat van belang is, is dat het nutskarakter verankerd blijft in het net. Alles afwegende, zal de fractie van het CDA dan ook voor het wetsvoorstel stemmen, ook om verantwoordelijkheid te nemen voor structurele wetgeving.

De heer **Remkes** (VVD): Voorzitter! De minister heeft vorige week een verdienstelijke poging gedaan om het verschil tussen de fracties van de

Partij van de Arbeid en D66 enerzijds en de fractie van de VVD anderzijds te overbruggen. Wij hebben er met waardering kennis van genomen, maar er blijven in de zevende nota van wijziging een paar punten staan waarmee wij onoverkomelijke problemen hebben. Dat is ook de reden waarom wij tegen artikel 48 hebben gestemd. Maar in de eindafweging blijven er voor ons zoveel verdienstelijke onderdelen in dit wetsvoorstel zitten, dat wij van harte voor het wetsvoorstel zullen stemmen.

De heer **Crone** (PvdA): Voorzitter! Wij steunen van harte dit wetsvoorstel, zeker na de stemmingen die nu hebben plaatsgevonden.

Wij steunen het wetsvoorstel in de eerste plaats, omdat deze marktwerking meer keuzemogelijkheden oplevert, uiteindelijk ook voor de kleine verbruikers. In de tweede plaats steunen wij het wetsvoorstel, omdat het voorzien is van een groot aantal waarborgen, waardoor de risico's die altijd aan marktwerking zitten, zijn ingekapseld, zodat het sociaal gezien aanvaardbaar is. Immers, de kleinverbruikers worden beschermd en er zal scherp toezicht komen.

Ook de milieupunten zijn goed geregeld. De minister heeft toegezegd dat het beleid om 10% duurzame energie in 2010 te bereiken, middels de wet en zijn eigen voorbereidingen, gereed zal zijn wanneer het zover is, in 2000. Er zijn toezeggingen gedaan over warmtekrachtkoppeling en er is in de wet een belangrijk artikel opgenomen, ertoe strekkende dat de subsidies die gezinnen en bedrijven nu krijgen voor energiebesparing, gecontinueerd kunnen worden, ondanks de liberalisering, maar op een andere manier; dit betreft artikel 48. Het is buitengewoon jammer dat de VVD op dit punt het wetsvoorstel niet heeft kunnen steunen, omdat de VVD daarmee laat zien dat ze wel meer marktwerking wil, maar geen milieu...

De **voorzitter**: U moet een verklaring geven voor uw eigen stemgedrag en niet reageren op andere partijen, want het is geen heropening.

De heer **Crone** (PvdA): Juist omdat

Crone

deze marktwerking zowel gepaard gaat met sociale bescherming als met betere milieumaatregelen, is het een goede vorm van marktwerking.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, het GPV, de SGP, de RPF, de VVD, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt de motie-M.B. Vos (25621, nr. 77).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks en de SP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De vergadering wordt van 15.55 uur tot 16.03 uur geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de loonbelasting 1964, de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en de Coördinatiewet Sociale Verzekering (aanpassing heffing ter zake van aandelenoptie-rechten) (25721).**

(Zie vergadering van 19 maart 1998.)

De algemene beraadslaging wordt hervat.

De heer **Van der Ploeg** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben uitvoerig gesproken over dit wetsvoorstel dus ik kan heel kort zijn. De PvdA is voor dit wetsvoorstel. Het is een redelijker waardering van aandelenoptierechten, zodat ook managers, als zij in de vorm van loon uitbetaald worden of in de vorm van aandelenopties, gelijkkelijk behandeld worden.

Ik heb uit puur economische overwegingen kanttekeningen geplaatst bij de waarderingmethode van de regering en ik heb geconsta-

teerd dat er eerder sprake is van een schappelijke waardering dan van een te hoge waardering. Ik denk dat dit wetsvoorstel op een breed draagvlak kan rekenen in het land van de topmanagers.

Er ligt nog een aantal open punten. Het eerste betreft het amendement van mevrouw Giskes van D66. Daarin wordt een verruiming voorgesteld voor het sparen van aandelen in het bedrijf. De PvdA is eigenlijk van mening dat wij die dingen gelijkkelijk moeten behandelen. Wij kunnen dit amendement toch niet steunen omdat het geld kost. De staatssecretaris heeft duidelijk gemaakt dat je aan zo'n 60 mln. moet denken. Ik leg er nog een tweede argument naast. Als je kijkt naar de spaarloonregeling en wie er gebruik van maken en je kijkt naar de mensen die in de collectieve sector werken, verpleegkundigen en onderwijzers enzovoorts, waar geen opties uitgekeerd kunnen worden, zie je dat die er niet gelijkkelijk van kunnen profiteren. Naast die twee overwegingen, namelijk dat het geld kost en dat het niet goed uitpakt voor de collectieve sector, is er nog een derde argument. Wij hebben gisteren een zware discussie over het belastingplan gehad. De woordvoerder van D66 de heer Ybema zei toen nadrukkelijk tegen de staatssecretaris en de minister dat zij lang niet ver genoeg gaan. Die tarieven moeten nog veel verder omlaag. Volgens de heer Ybema moesten er daardoor nog meer aftrekposten geschrapt worden. Welnu, deze lijn van mevrouw Giskes gaat eigenlijk tegen die lijn van de heer Ybema in. Ik geef dat mede in overweging om dit amendement niet te steunen.

Mevrouw **Giskes** (D66): Ik zeg het nu even flauw. U zegt dat het zo zielig is voor mensen die niet kunnen meedoen aan zo'n regeling. Dat geldt zeker als je het beperkt tot optieregelingen, want dat geldt ook nog eens alleen voor ondernemingen die aan de beurs genoteerd zijn. In de aandelen sfeer kun je een stuk verder komen. Ik begrijp uw compassie wel met mensen die er wellicht niet voor in aanmerking komen, maar dat zou misschien moeten betekenen dat je optieregelingen helemaal afschaft. Wat u er nu van zegt, is een beetje vlees noch vis.

De heer **Van der Ploeg** (PvdA): Ik zou eerder steun kunnen verlenen

aan een amendement dat voorstelt om de verruiming van opties niet te verlenen en het geld dat daarmee bespaard wordt in te zetten voor een stukje verruiming van aandelen, als dat budgettair neutraal gebeurt. Ik ben het namelijk met u eens dat het hebben van aandelen een groter teken is van betrokkenheid bij het bedrijf. Daar zou mijn fractie dan sympathiek tegenover staan. Maar dit toepassen van gelijke monniken, gelijke kappen binnen het budgettaire beslag zal slechts een marginale verbetering betekenen. Dat ligt echter niet voor. U kunt natuurlijk vragen waarom ik dat zelf niet heb gedaan. Dat heb ik niet gedaan, omdat ik met het huidige voorstel kan leven. Mocht u echter met zo'n wijziging komen, die budgettair neutraal is en toch tegemoetkomt aan uw gedachte dat wij wat meer moeten doen voor het aandelenbezit, dan zet ik daar graag mijn handtekening onder.

Mevrouw **Giskes** (D66): Dus uw verhaal over de mensen in de collectieve sector is een krokodillentranenverhaal, want die passen ook niet in het voorstel zoals dat nu voorligt.

De heer **Van der Ploeg** (PvdA): Dat komt omdat in het wetsvoorstel, zoals het nu voorligt, een verruiming van opties is opgenomen. Daar is een geldbedrag mee gemoeid. Als u dan tegen mij zegt dat dat geldbedrag, dat bescheiden is, maar toch een bedrag is, mede moet worden ingezet voor aandelen, zodat het dan budgettair neutraal is, dan kan ik mij zelfs voorstellen dat er ook andere partijen in het huis zijn die dat willen steunen. Dat amendement ligt nu niet voor. Ik geef het u wel in overweging, maar zolang het niet voorligt, kan ik niet voor dit amendement stemmen, want ik kan niet voor mijn rekening nemen dat er een verruiming van 60 mln. is en dat er een aanslag wordt gedaan op de schatkist.

Mevrouw **Giskes** (D66): Ik vind het heel eervol dat ik kennelijk het werk voor de heer Van der Ploeg mag doen. Als hij een goed idee heeft, zou ik dat heel graag geëffectueerd zien. Ik wil echter nog iets anders graag weten. Hij gaat kennelijk zonder meer akkoord met de uitleg die er over de budgettaire kanten worden gegeven, zowel qua